

BẢNG TRA TỪ PĀLI – VIỆT

A-ddiṭṭha	: không thấy được
A-parājita (parājeti)	: không thối thất, không thất bại.
A-sambādha	: không áp bức
A-sapatta	: không oán thù
A-sevanā (trái với sevanā)	: không thân cận
Abbhuggacchati	: vang dội đến
Abhabba	: không thể
Abhabbatā	: tính bất khả
Abhavissa (bhavati)	: phải là
Abhidhāna	: tự xưng, tên
Abhikkanta	: vượt qua, gần mãi, siêu việt, thù thắng
Abhinandati	: vui thích vì, hoan hỷ tán dương, hoan hỷ
Abhinandinī	: sự say đắm
Abhiṇha	: thường xuyên
Abhinimmita (abhinimmināti)	: đã tạo, đã hóa ra
Abhiññā	: trí tuệ siêu việt; thắng tri
Abhipūjayāmi	: cúng dường
Abhiramati	: vui thú, thưởng thức
Abhirata	: ưa thích
Abhiropita (abhiropeti)	: chú trọng, tôn thờ
Abhisambuddhā	: tự mình chứng ngộ
Abhisambuddho	: chứng đắc toàn triệt
Abhisamecca (abhisameti)	: hiểu thấu, thông hiểu
Abhisāṅkhata (abhisāṅkharoti)	: đã sửa soạn, đã chuẩn bị.
Abhiseka	: sự dâng cúng
Abhiṭṭhāna	: trọng tội
Abhivādana	: sự đánh lễ, sự vái chào
Abhivādeti	: đánh lễ
Abhiyujjhita (abhiyujjhati)	: đã chiến đấu
Abyākata	: vô ký
Abyāpajjha (a + vyāpajjha)	: không bị nhiễu hại
Abyāpajjha (a+vyāpajjha)	: không bị tai hại, bình phục, an toàn
Acintayum (cinteti)	: suy nghĩ
Aciraṃ	: chẳng bao lâu, không bền

Adāsi (deti)	: đã cho
Addha	: say sưa, hung hăng
Adesayi (deseti)	: giảng thuyết, thuyết giảng
Adha	: dưới
Adhigacchati [adhi+gam+a]	: được, đắc, hiểu biết
Adhigameyya (adhigameti)	: có thể đạt được
Adhisessati	: nằm
Adhiṭṭheyya (adhiṭṭhāti)	: nên quyết định, nên nguyện
Adiṭṭhāna	: quyết định, ý nguyện, thắng xử
Adukkha	: không khổ
Agada	: thuốc chữa bệnh.
Aggappatta (agga+patta)	: đạt đến tột đỉnh
Aggi	: lửa
Agha	: điều bất hạnh
Ahaṃ	: con, tôi, đệ tử
Ajigucchanīya	: không đáng chán
Ajja	: ngày hôm nay
Ajjhabhāsati	: nói ra, nói lên
Ajjhagā (adhigacchati)	: đã đạt đến
Ajjhatta	: bên trong thân
Ajjhupagacchati [adhi+upa+gam+a]	: đến, tới nơi, công nhận
Akālika (a+kālika)	: vượt thời gian, phi thời gian
Akanta (a+kanta)	: bất mãn
Akāsi (karoti)	: đã làm (đã giúp cho công việc)
Akkhati	: giảng giải, khai thị,
Akuppa	: không bao giờ hư hoại
Alamariyañāṇadassanavisesa	: ngộ chánh tri kiến
Amanāpa	: không vừa lòng, nghịch ý
Amanussa	: phi nhân
Amata	: bất tử
Ambu	: nước
Amhehi	: của chúng tôi
An-anugiddha	: không quyến niệm
An-appaka	: không nhỏ, không ít, nhiều
An-āsava	: vô lậu
An-atimānī	: không kiêu mạn

An-avajjatā	: sự không làm lẫn
An-avasesā	: không còn lại, không trừ ai
An-upagamma (upagacchati)	: không đi đến, không chấp nhận
An-uttara	: vô thượng
Anāgata	: trong vị lai
Anāgatā	: vị lai
Anākula	: không lẫn lộn
Anālaya	: không còn dính mắc
Anaṅgana	: trong sạch
Ananta	: vô biên
Ananussuta	: chưa từng nghe, chưa từng biết
Anappakan'ti (an+appakaṃ = iti)	
Anariya	: không phải bậc thánh; không có tính chất thanh thoát
Anāthapiṇḍika	: ông Cấp Cô Độc
Anati	: không cong xuống, không cúi xuống
Anatta	: không phải ta/tôi; không có cái ta/tôi (vô ngã)
Anattha saṃhita	: không lợi ích
Anavajja	: trong sạch, không uế nhiễm
Aṇḍa	: trứng
Aṇḍasambhava	: noãn sinh
Andha	: mù
Aneka	: nhiều, những
Aṅgika	: gồm... phần (chi)
Aṅguli	: ngón tay
Aṅgulimāla	: tràng, vòng ngón tay
Aṅgulimālavanta	: người đeo vòng ngón tay
Anicca	: vô thường, có đặc tính thay đổi
Anīgha (a + nīgha)	: không bị xáo trộn
Añjali-karaṇīya	: đáng lễ bái, đáng chấp tay
Añña	: khác, kẻ khác
Aññam'aññassa	: người này tới người khác, lẫn nhau
Aññarata	: một... nào đó
Aññati	: chứng ngộ
Anta	: cực kỳ, cùng cực
Antaḷikkha	: bầu trời, hư không

Antara-dhāpeti	: tiêu trừ
Antarāya	: chướng ngại, sự nguy hiểm, trở ngại, mối hiểm nguy, sự hiểm trở
Antimā	: cuối cùng
Anu-disā	: hướng kế
Anubhāva	: uy đức, oai lực
Anuggaha	: hỗ trợ
Aṇuka	: óm
Anukampaka	: tội nghiệp, thương xót
Anukkamena	: theo tuân tự
Anumodanā	: sự tùy hỷ, lời cảm tạ, lời phúc chúc
Anumodati	: tùy hỷ
Anupādāya	: không chấp thủ, bám víu
Anupagamma (ana+upagacchati)	: không thiên về, không đến gần
Anuppadinna (anuppadāti)	: đã phân phối, trao cho
Anurakkha (anurakkhati)	: bảo bọc, che chở
Anussara = anussaraṇa	: trí nhớ, sự tưởng tượng
Anuttara	: vô thượng; không ai bằng
Anuvicca [anuvicināti]	: đang hiểu biết, đang tìm ra
Anuyoga	: đi theo, trói buộc, thường hành
Apacāyī	: tôn kính
Aparājita	: không xâm chiếm được
Aparimāṇa	: vô lượng
Apaviddha (apavijjhati)	: thấy đi, liệng bỏ đi
Apāya	: đọa xứ
Apeta	: không có
Appa	: ít
Appaccavekkhitvā	: đã chưa quán tưởng
Appagabbha (a + pagabbha)	: không khinh xuất
Appamāda (a+pamāda)	: không phóng dật, thận trọng, cẩn mật, nghiêm túc.
Appamāṇa	: vô lượng
Appamatta	: thận trọng, chuyên cần
Appaṭivattiya	: không được thuyết chuyển
Appiya (a+piya)	: không vừa lòng
Araham	: A-la-hán, Ứng Cúng

Arahanta	: bậc A-la-hán
Arahato	: bậc Ứng Cúng
Arammaṇa	: cảnh
Ariya	: Thánh
Ariya - sacca	: Thánh đế
Ariya magga	: thánh đạo
Ariyasāvaka	: đệ tử của bậc Thánh (đức Phật) nhờ nghe hiểu lời dạy của Ngài
Aroga (a + roga)	: không bệnh hoạn
Asampakampiya	: không lay động
Asaññī	: vô tưởng
Asekkhā	: vô học: A la hán quả
Asesa	: tất cả, hoàn toàn, trọn vẹn, không dư tàn, không còn sót
Asesato	: hết thảy
Asmi	: là
Asoka (a + soka)	: không buồn phiền, vô ưu
Assa (atthi)	: nên là, phải là, nên có, có
Asukhāya	: không lạc
Ath'āhaṃ (atha+ahaṃ)	: khi ấy Như Lai
Atha	: thì
Atha kho	: lúc bấy giờ, rồi thì
Atha vā	: hoặc
Atho'pi	: và, lại nữa, cũng như
Ati-andha-bhūta	: mù tịt, quá ngu si
Ati-matta-bhūta	: quá say
Atihaṭṭha	: phân khởi, phân chấn, phân khích
Atikkamma	: hơn hẳn
Atimaññati	: bất bình
Atireka	: dư thừa, vượt trội hơn
Atīta	: trong quá khứ
Ativiya	: quá
Atta	: ta, tự mình
Attamana	: hoan hỷ
Attha	: tốt đẹp, tốt lành
Aṭṭha	: 8
Attha-cattālīsa-sahassa	: 48.000

Attha-kusala	: rành rẽ điều thiện
Aṭṭhama	: thứ 8
Aṭṭhaṅgika	: hợp đủ tám thành tố
Aṭṭhāsi (a+ṭhāti)	: đã đứng
Atthāya	: vì lý do
Atthi	: có
Avamaṅgala	: điều bất hạnh
Avamaṅgala (ava+maṅgala)	: vận xấu, điềm xấu
Avecca	: hoàn toàn, trọn vẹn, tuyệt đối, rốt ráo
Avera (a + vera)	: không oan trái
Avhaya	: tên
Avidūra	: gần
Avijjā	: vô minh
Aviruḷhi	: không mọc lên, không tái sinh
Avoca	: thuyết, nói
Ayaṃ	: này
Ayaṃ jāti	: kiếp này
Ayameva (ayaṃ+eva)	: chỉ có đây
Ayatika	: thuộc tương lai
Ābādha	: bệnh hoạn, tiêu hoại
Ādara	: lòng tôn kính
Ādi	: v.v...
Ādiphala	: quả thánh đầu tiên (Nhập lưu)
Ādiyati	: bám níu
Āgacchati	: đạt đến, đến
Āhāra	: thức ăn
Āhu	: nói rằng, tức là
Āhuṇeyya	: đáng kính trọng
Ākaṅkhati	: mong cầu
Ālavaka	: tên một vị Dạ-xoa
Āloka	: ánh sáng (của trí tuệ); tuệ quang
Āmantesi (āmanteti)	: gọi
Ānantarik'añña	: kế tục nhau
Ānantarika	: liên tục, không gián đoạn
Ānubhāva	: uy lực
Ārāma	: chùa, già-lam, tịnh xá, sự an vui, ngôi chùa

Ārambha	: khởi đầu
Ārati	: viễn ly, tránh xa
Āsaḥi	: tương đương tháng 6 AL
Āsava	: lậu hoặc
Āsavehi citta	: tâm giải thoát khỏi lậu hoặc
Āyantu (āyāti)	: hãy đến
Āyasmā	: Đại đức
Āyu	: tuổi thọ
Icchaṃ	: mong mỗi
Icchati	: mong muốn
Icchita (icchati)	: đã mong muốn
Idaṃ = idaṃ+vācānaṃ	: những lời này
Idāni	: ngay trong kiếp này
Idh'eva (idha + eva)	: vậy trong đời này
Idha	: đây, ở đây
Idha vā huraṃ vā	: đời này hoặc đời sau
Idham'āhu	: nói rằng, tức là, chính là
Ima	: này
Ime	: này
Imehi (ima)	: với những (cái này)
Indakhīla	: trụ đá (trước cổng vua trời Đế-thích)
Indriya	: căn (lục căn)
Isi	: đạo sĩ (Độc Giác Phật)
Isipatana	: nơi các vị Độc Giác Phật ngự
Issara	: thủ lãnh
Iti'pi (iti + api)	: như thế
Iti'pi so	: như vậy đó
Ito	: từ đây (ám chỉ phước bố thí)
Itthattāya	: từ kiếp này
Īti	: tai nạn
Ubha	: cả hai
Uda	: hoặc, hay là
Udā = vā	: hoặc
Udāna	: sự phát biểu
Udāneti	: thốt lên
Udapādi (udapajjati)	: đã phát sanh, khởi sinh

Udara	: bụng
Uddha	: trên
Udita (udeti)	: đã cỡi
Uju	: ngay thẳng, chính trực
Ukkhitta (ukkipati)	: đưa lên , vung lên
Ulāra	: to lớn, vĩ đại
Uṇha	: nóng
Upabhuñjaka-puggala	: người sử dụng
Upādāna	: thủ
Upaddava	: sự thông khô, nổi thông khô
Upadesa	: sự khuyên dạy, chỉ bày.
Upaga	: đem đến, gánh chịu
Upakappati	: đem lại lợi ích cho
Upama	: giống như
Uparati	: sự ngưng nghỉ, sự kiềm chế, sự tránh khỏi
Uparima	: trên
Upāsaka	: thiện nam
Upasama	: sự vắng lặng (hữu dư Niết-bàn)
Upasamana	: sự lắng dịu
Upasaṅkamati	: đi đến, lại gần
Upāsika	: tín nữ
Upaṭṭhāna (upa + ṭhāna)	: sự hầu hạ, sự phụng dưỡng
Upaṭṭhāti	: hầu hạ, phụng dưỡng
Upaṭṭhita (upaṭṭhati)	: chờ đợi
Upavadāti	: chê trách
Upavadati [upa+vad+a]	: khiến trách, rầy la, chửi mắng
Upavadeyyuṃ	: đáng chê trách
Upayanta	: tiếp cận, đến gần
Upāyāsā	: não, buồn rầu
Upekkhā	: tâm xả
Uppāda	: sinh, thành
Uppādessāmi (uppādeti)	: (tôi sẽ) làm cho phát sinh
Uppajjhati	: sinh
Uppanna (upajjati)	: đã sinh khởi
Usmā	: nóng bỏng
Uttam'āṅga (uttama + āṅga)	: cái đầu

Uttama	: tối thượng
Uttara	: Bắc, số không (0)
Utu	: sự nguy hiểm
Uyyoga-mukha	: cửa tử
Ehipassika (ehi+passika)	: hãy đến mà thấy (tự chứng)
Eka	: một
Eka-putta	: đứa con duy nhất
Ekamanta	: một bên
Es'eva (esa+eva)	: chính cái đó
Esa (eta)	: đó, ấy
Etā-vatā (Etad'avoca = etaṃ+avoca)	: như thế
Etādisa	: như thế
Etaṃ	: tất cả những điều trên
Etena (eta)	: do...này
Eva	: quả thật, đúng là (chuyển ngữ để nhấn mạnh)
Evetam (eva+etaṃ)	: cũng vậy
Obhāsa	: ánh sáng, hào quang
Obhāseti	: chiếu sáng
Oḷārika	: thô
Opanayika (upa+nayika)	: hướng thượng, dẫn đến Niết-
Opapātika	: hóa sinh
Osadha (= agada)	: thuốc chữa bệnh
Kacci (đi cùng nu, nukho)	: phân từ dùng để hỏi khi hoài nghi
Kaliṅgara	: khúc gỗ mục
Kalla	: nên
Kalyāṇa	: lành, mỹ lệ, yêu kiều; hạnh kiểm tốt
Kāma	: dục (giới), trần dục
Kāmasukhallika	: tham muốn dục lạc
Kāmatanḥā	: dục ái
Kāmesu	: trong các đối tượng ưa thích
Kamma	: nghiệp, nghề nuôi mạng
Kammabandhu	: nghiệp là thân bằng, quyến thuộc
Kammadāyāda	: thọ lãnh kết quả do mình tạo
Kammanta	: nghề nghiệp, sở hành.
Kammapaṭisaraṇa	: nghiệp là chỗ nương tựa (sở y/y)
Kammappaccaya	: nghiệp duyên

Kammasakā	: nghiệp là gia tài
Kamayoni	: nghiệp là nơi sinh ra
Kampati	: rung động, dao động
Kañci = kiñci	: bất cứ điều gì
Kaṇḍa	: chuông, phẩm, cây tên
Kappiya	: thích hợp, chính xác
Kara	: làm cho
Karaṇīya	: phận sự cần làm
Karaṇīya (karoti)	: nên làm
Karontu	: hãy làm
Karoti	: làm, hành động, tạo tác
Kata	: tác thành
Kata (karoti)	: đã làm
Katama	: như thế nào
Kataññutā	: sự tri ân
Kathaṃ	: thế nào?
Kattabba (karoti)	: nên làm
Katṭha	: khúc gỗ
Katthaci	: bất cứ đâu
Katvāna (karoti)	: đã làm, sau khi đã làm
Kāya	: thân
Kāla	: thời giờ
Kāruṇika (kāruṇña, karuṇā)	: lòng bi mẫn
Kātuṃ (karoti)	: làm, tạo
Keci	: nào
Kenaci	: bất cứ người nào
Ketu	: ngọn cờ, phan, phướn
Kevala	: toàn bộ
Kevala-kappa	: toàn bộ, trọn cả
Kicca	: công việc, phận sự
Kilamatha	: khổ hạnh, mệt mỏi, vất vả
Kiṃ	: thế nào
Kiñc'āpi (kiñci + api)	: dù gì cũng
Kiriya	: hành động
Koci	: người nào đó, bất cứ ai
Koti	: 10.000.000

Koti-sata-sahassa	: 10.000.000.000.000 mười ngàn tỷ, mười muôn triệu, vô số
Kuḍḍa	: tường
Kula	: gia đình, gia tộc
Kusala	: thiện
Khagga	: gươm
Khajja	: vật thực cứng (nhai được)
Khalita	: lỗi lầm
Khamati	: tha thứ
Khantī	: nhẫn nhục
Khaya	: tiêu diệt, tận diệt
Khema	: tự tại, bình an
Khemī	: người an tịnh, thái bình
Khetta	: ruộng
Khīṇa	: diệt tận
Khīṇa (khīyati)	: đã kiệt quệ đã hao mòn
Khippa	: mau chóng, nhanh chóng, sớm
Khippaṃ	: một cách nhanh chóng
Kho	: thật vậy, đúng vậy, chắc chắn
Khudda	: nhỏ
Gabbha-seyyā	: bào thai
Gabbhinī	: phụ nữ có thai
Gacchati	: đi
Gāha (gaṇhati)	: nắm
Gahana	: rừng rậm
Gaja	: voi
Gamati	: đi, dẫn đi
Gambhīra	: sâu sắc, uyên thâm
Gamma	: thuộc về phạm phu, tại gia
Gandhabba	: Càn-thát-bà
Gantvā	: sau khi đi
Gedha	: tham đắm
Geha	: nhà
Gilāna	: người bệnh
Gimha	: mùa nóng
Gimhāna	: hạ, mùa hè
Giri	: núi

Giri-sikhara	: đỉnh núi
Girimekhala	: tên của một con voi
Guṇa	: ân đức, đức tính
Guṇavantu	: ân nhân, bậc có ân đức
Gāma	: làng, thôn
Gāmanī	: dẫn đến
Gārava	: sự cung kính
Gāthā	: kệ, kệ tụng, thơ
Ghara	: nhà, chỗ cư ngụ, chỗ ở
Ghora	: kinh khủng, hung bạo
Ca	: và
Cāga	: sự xả bỏ
Cakka-m-asani	: vòng sấm sét
Cakkavāla	: vũ trụ, thế giới, thái dương hệ
Cakkavāḷa	: thế giới; vũ trụ
Cakkhu = paññācakkhu	: tuệ nhãn
Cakkhukaraṇī	: làm sinh khởi Pháp nhãn
Canda	: mặt trăng
Cara	: đi
Caraṃ	: lâu dài
Caraṇa	: hạnh
Cattālīsa	: 40
Cattāri	: 4
Catu	: 4
Catu-rāsīti	: 84
Catu-rāsīti sahaṣsa	: 84.000 Pháp uẩn
Dhammakhandha	
Catu-vīsati	: 24
Cātummahārājikā deva	: chư thiên ở cõi Tứ đại Thiên Vương
Catusacca	: Tứ đế; Bốn Sự thực
Ceta	: tư tưởng, ý định
Cetasā	: với tâm (hoan hỷ)
Cetiya	: tháp
Cha	: 6
Ciñcā	: nàng Ciñcā
Cīvara	: y phục
Chanda	: lòng dục

Chuddha	: vớt bỏ
Jahati (jahanta)	: bỏ lại sau, bỏ đi, phế bỏ
Jahita (jahati)	: từ bỏ, dứt bỏ, loại trừ
Jala	: nước
Jalābuja	: thai sinh
Jalita (jalati)	: chiếu sáng, thấp sáng.
Jana	: người
Jana-kāya	: quần chúng
Jara	: già, cũ kỹ, suy yếu, lụ khụ
Jarā	: sự già
Jarā :	: già, tuổi tác cao
Jarā-maraṇa	: lão-tử
Jarādhamma	: phải chịu già yếu, lão suy
Jāti	: sinh, tái sinh, sự tái sinh
Jātu (jāti)	: sinh
Jaya	: thắng, sự thắng lợi
Jaya-maṅgala	: thắng hạnh, hạnh phúc thù thắng
Jayanto (jayaṃ+to)	: do chiến thắng
Jāyati	: phát sinh ra
Jetavana	: Kỳ Viên; vườn/rừng của thái tử Jeta
Jeti (ji + e)	: chinh phục, chế ngự
Jigucchanīya	: đáng chán (gớm)
Jinasāvaka	: Thanh văn đệ tử Phật
Jitavantu	: chiến thắng
Jīvanta (jīvati)	: sống
Jīvasiddhi	: sự thành công trong đời sống
Jīvita	: mạng sống
Joti	: ánh sáng
Juti	: chói lợi, rực rỡ
Ñāna	: trí (tuệ)
Ñāṇa	: năng lực hiểu biết, thấy biết; tuệ tri, trí tuệ (quán xét 4 thánh đạo và 4 thánh quả)
Ñāṇadassana	: tri kiến
Ñātaka	: quyền thuộc
Ñāti	: thân nhân, quyền thuộc
Ñātipeta	: ngã qui quyền thuộc
Ñāy	: ứng lý, như lý, chánh lý

Ṭhāna	: nơi, chỗ
Ṭhānaso	: vì lý do, do đó; ngay tại đó, không chậm trễ
Ṇama-kkāra	: sự kính lễ
Tad (taṃ)	: đó
Tahiṃ	: đó
Tahiṃ tahiṃ	: chỗ này chỗ kia
Taṃ	: điều đó (lời nói của đức Thế Tôn)
Taṃ (ta)	: đó
Tandī	: mệt mỏi, uể oải
Taṇhā	: ái
Tapa	: tự chủ, viêm nhiệt, nắng
Taru	: cây
Tasā	: yếu
Tasmā	: do vậy, cho nên, vì vậy
Tassa (ta)	: đó
Tassāyeva (tassa+yeva)	: chính cái đó
Taṭṭa	: bờ sông
Tathā	: cũng vậy, như vậy, cũng như, ở đó, ở nơi nào đó
Tathagata	: Như Lai; đã đến như vậy
Tathāgata	: Như Lai
Tatra	: lúc ấy
Tatra kho	: khi ấy
Tatra tatra	: nơi này nơi khác
Tāvāhaṃ (tāva+ahaṃ)	: cho đến khi Như Lai
Tāvatiṃsā deva	: chư thiên ở cõi trời Đao-lợi
Taya	: 3
Teja = bala	: sức mạnh
Teja-sā = tejena	: với uy lực (của Đức Phật)
Tejasā	: với uy lực
Tena khaṇena	: ngay trong sát-na ấy
Tena layena	: ngay lúc ấy
Tena muhuttena	: ngay trong khoảnh khắc ấy
Tesaṃ	: của các (vị) ấy, số nhiều của etaṃ
Ti	: 3
Ti = iti	: là rằng
Tidasā	: 33, cõi trời 33 (Đao Lợi)

Tiha	: trong đời này (từ đệm)
Tinnaṃ ratanānaṃ	: của Tam Bảo
Tiparivaṭṭaṃ	: 3 vòng tròn, tam luân (thấu hiểu, thực hành, chứng ngộ)
Tiriya	: bề ngang
Tiro	: bên ngoài
Tiṭṭha (tiṭṭhati)	: đứng
Tiṭṭhanta	: (tiṭṭhati): ở
Tiṭṭhati	: đứng, trú, ở, tồn tại, thể hiện
Tividha	: 3 lần
Tumhaṃ	: các người, các anh
Tusitā devā	: chư thiên ở cõi trời Đâu-xuất
Tv'eva (ta+eva)	: như vậy đó
Tvaṃ	: anh, ngươi, người
Thala	: đất liền
Thātu (tiṭṭhati)	: thường tại; trú tại
Thāvarā	: mạnh
Thera	: Trưởng lão (chỉ ngài Mục-Kiền-Liên), thượng tọa, cao hạ
Thūlā	: mập
Thūpa	: đền tháp
Dadati	: bố thí, cho
Dadāti	: cho, cho phép, dâng cúng
Dakkhiṇa	: Nam
Dakkhiṇā-dajja	: cúng dường đến Tăng
Dakkhiṇa-dinna	: đã cúng dường đến Tăng
Dakkhiṇeyya	: đáng thọ thí, đáng kính dường
Daḷha	: chắc chắn, kiên cố
Dama	: điều phục
Damma	: điều ngự, chế phục
Daṃsa	: ruồi, lẳng, mòng
Dāna	: bố thí, sự bố thí
Dānapati	: thí chủ
Dāra	: vợ
Dāruṇa	: hung dữ, dữ tợn
Dasa	: 10
Dasa-sata	: 1.000 (10 x 100)

Dasa-sata-sahassa	: 1.000.000 (10 x 100 x 1.000)
Dasasahassī	: 10.000
Dassana	: kiến (tri kiến), có chánh kiến
Dassana-sampadāya	: kiến cụ túc (đầy đủ cái thấy)
Daṭṭhabba	: hãy quán sát, nên được thấy rõ
Dāv'aggi	: đám cháy rừng
Dava	: sự giỡn chơi
Dāva	: sức nóng
Dāya	: rừng, vườn lớn
Dāyāda	: thừa hưởng (gia tài)
Desa	: xứ sở, chỗ
Desā	: miền, xứ, quận
Desayi (desati)	: đã thuyết
Deva	: chư thiên, vị thiên
Devaka	: chư thiên ở 6 cõi trời dục giới
Devamanussa	: chư thiên cùng nhân loại
Devanubhāva	: thần lực
Dibba	: nhiệm mầu
Dīgh'āyuka (dīgha + āyuka)	: sống lâu, trường thọ
Dīgha	: dài
Dīgharattaṃ	: lâu dài
Dina-dine	: hàng ngày
Dinna	: đã cho
Dinna (deti)	: đã cho, đã bố thí, vật bố thí
Dīpa	: hòn đảo, đèn, ngọn đèn
Disā	: hướng
Diṭṭha	: thấy được
Diṭṭha-pada	: “điều thấy” (Niết-bàn)
Diṭṭhi	: kiến, thấy, (tà) kiến
Diva ca ratto	: ngày và đêm
Domanassa	: ưu, buồn bực
Dosa	: sân, tội
Du (dvi, dve, dvā)	: 2
Dubbhikkha	: nạn đói, khan hiếm thực phẩm
Duggāha (du + gāha)	: ác thủ (chấp điều ác)
Dukkha	: khổ

Dukkha-kkhandha	: khổ uẩn, tổ hợp khổ
Dukkhanirotha	: sự tận diệt khổ
Dukkhasamudaya	: nhân sanh khổ
Dunnimitta	: điều bất thường, điềm xấu
Dunnimitta (du+nimitta)	: ác tướng, hiện tượng xấu
Dūra	: xa
Dūre	: xa
Dussupina (du+supina)	: ác mộng
Duṭṭha-vacana	: lời nói xấu, vu khống
Duvidh'ottamaṃ	: hai bậc cao quý
Dvā-dasa	: 12
Dvādasākāra	: 12 hành vi, 12 ứng tác (3 bước: thấu hiểu, thực hành, chứng ngộ x 4 sự thực về Khổ)
Dvārabāhā	: trạm gác cửa
Dve	: hai
Dveme = dve + ime	
Dhamma	: pháp, bài kinh
Dhamma-cariya	: hành theo pháp, pháp hạnh
Dhamma-dāna	: Pháp thí
Dhammacakkha	: Pháp luân; bánh xe Pháp
Dhammacakkhu	: pháp nhãn
Dhammacārā	: người hành pháp
Dhammaddhara	: người học pháp
Dhammakkhandha	: pháp uẩn; tổ hợp pháp
Dhammaṃ (Dhamma	: đến Pháp
Dhana	: của cải, tài sản
Dhātu	: yếu tố, nguyên tố, di vật, tứ đại
Dhāva	: sự chạy
Dhīra	: (người) có trí tuệ, bậc trí
Dhūpa	: nhang, hương
N'atthi	: không còn
N'atthi (na + atthi)	: không có
N'eso'ham'asmi = na eso ahaṃ asmi	: cái ấy không phải là ta
N'etaṃ mama = na etaṃ mama	: cái ấy không phải là của ta
Na ahosi	: chưa phát sanh

Na m'eso attā = na me eso attā	: cái ấy là không phải tự ngã của ta
Na-jānāti	: không biết
Na... kiñci	: không... nào
Nāga	: Long vương
Nagara	: thành phố
Nāma	: tên
Nāma-rūpa	: danh sắc
Namaka	: tên là
Namassāma	: chúng ta hãy đánh lễ
Namo (namati)	: kính lễ
Nānā	: khác nhau
Nānābhava	: cảnh giới khác nhau
Nānābhāva	: điều kiện khác nhau; bản tính khác nhau
Nānābhāva [nānā+Bhāva]	: điều kiện, bản tính khác nhau
Nāṇakaraṇī	: làm sinh khởi trí tuệ
Nandi	: sự hoan hỷ
Nandī	: vừa lòng
Nandita (nandati)	: hoan hỷ
Nandopananda	: tên một Long vương
Nāpara	: không còn kiếp sau
Nara	: người
Nassati (vinassati)	: tiêu tan, tan biến, diệt mất
Nātha	: Đấng cứu Thế, bóng mát, nơi nương nhờ, người bảo hộ
Nati	: cong xuống, cúi xuống
Nav'uttara-sata	: 109
Nava	: 9, mới
Navaka	: mới tu
Ne (te)	: chúng, họ
Neka (na + eka)	: nhiều thứ
Neka (na+eka)	: nhiều
Nekkhamma	: xuất gia
Nesa	: nhóm
Neva	: không bao giờ
Nibbāna	: Niết-bàn (vô dư)
Nibbāna-gāmi	: dẫn đến Niết-bàn

Nibbati	: làm cho nguội lạnh, Niết-bàn
Nibbinda	: sự nhàm chán, mệt mỏi, chán ngán
Nibbindati	: nhàm chán, không còn dính mắc, yếm ly
Nibbuti	: tịch tịnh, an bình, tịch lạc
Nicaya	: tích lũy
Nicca	: thường tại, không thay đổi
Nidassita (nidasseti)	: đã giải thích, đã chỉ rõ
Niddhanta (niddhamati)	: tổng khứ, dập tắt
Niddukkha (ni + dukkha)	: thoát khổ, ly khổ
Nigama	: thị trấn
Nijjīva	: phi thọ mạng, phi thọ giả
Nikkāmī (ni+kāmī)	: người ly dục
Nikubbati	: lừa đảo
Nimmānaratī devā	: chư thiên ở cõi trời Hoá Lạc
Nipaka	: mẫn tuệ
Nirattha	: vô ích, vô dụng
Niraya	: địa ngục
Nirodha	: sự diệt
Nirodhadhamma	: diệt tận theo định luật tự nhiên
Nirujjhati	: diệt
Nisinna (nisīdati)	: ngồi
Nissatta	: phi chúng sanh
Nivāta	: tính khiêm nhượng
Nivedayum	: thông báo, cho biết
Nivesa	: chỗ ở, nhà cửa, định cư
Niya	: của chính mình
Nīyānika = niyyānika	: hướng đến giải thoát
Niyata	: cố định
Niyyānika	: dẫn đến, dẫn ra khỏi
No	: không
Nu	: hay không
Pabbajita	: người xuất gia
Paccaññāsīm	: tuyên bố
Paccassosum (paṭisunāti)	: trả lời
Paccattam	: mỗi người, từng cá nhân
Paccavekkhati	: suy nghĩ, xem xét lại

Paccaya	: phương tiện, trợ duyên cho
Paccayā	: duyên, do
Pacceka	: Độc Giác
Pacchima	: Tây
Paccuppanna	: hiện tại, trong hiện tại
Pāda	: cái chân
Padakkhiṇa	: may mắn, thịnh vượng, nhiều ích, sung mãn, phát đạt
Padakkhiṇaṃ karoti	: nhiều chung quanh, làm cho thịnh vượng
Padīpa	: ánh sáng, ngọn đèn
Pagumba	: bụi rậm, lùm cây
Pahātabba	: cần phải diệt tận
Pahīna	: đã được diệt tận
Pahīna (pajahati)	: trừ diệt
Pāhuṇeyya	: đáng tôn kính
Pahūta	: dồi dào, đầy đủ, nhiều
Pajā	: nhân loại, tất cả chúng sanh
Pajānāti	: biết rõ
Pakāseti	: chứng minh, giảng giải
Pakkha	: chu kỳ trăng xuống (từ ngày 16 đến ngày 30, theo cách tính của lịch pháp Ấn Độ)
Palāsa	: ngọn lá
Pallaṅka	: bồ đoàn, tọa cụ
Pamodati	: vui thích, vui mừng, hân hoan
Paṃsu	: bụi, vi trần
Pana	: hơn nữa, lại nữa
Pāna	: uống, sự uống
Pana... atha	: lại nữa, mặt khác, lại càng
Paṇamati (namati)	: đánh lễ
Pañca	: 5
Pañca-paññāsa	: 55
Pañcamyaṃ	: ngày thứ năm
Pañcavaggiye bhikkhū	: nhóm 5 tỳ-khưu
Pañcupādānakkhandhā	: chấp thủ ngũ uẩn
Paṇḍita	: bậc trí hiền
Paṇḍu	: khô héo, vàng úa
Paṇīdhi	: nguyện vọng, sự mong ước, sự hướng dẫn

Paṇīta	: siêu việt, giải thoát, hy hữu, thù diệu, cao quý
Paññā	: trí tuệ, năng lực phản chiếu sự vật trung thực, khách quan; tuệ giải
Paṇṇarasa	: 15, ngày rằm
Paññāsa	: 50
Pāpa	: ác
Pāpaka	: ác, ác độc, tội lỗi, xấu ác; dẫn đến (nghĩa trong bài)
Pāpetvā (pāpeti)	: làm cho chứng ngộ
Para	: kẻ khác
Parama	: tối thượng, siêu việt
Paramatā	: cao điểm
Pāramī (Pāramitā)	: ba-la-mật, bĩ ngạn
Paranimmitavasa-vattī devā	: chư thiên ở cõi trời Tha Hóa Tự Tại
Paribhuñjati	: thọ dụng
Parideva	: bi, than khóc
Paridevanā	: sự thương tiếc, than vãn
Pariharati	: bảo vệ
Parikkhāra	: vật phụ tùy, vật cần thiết
Parilāha	: sự khổ não
Pariññāta	: đã được biết
Pariññeyya	: nên biết
Paripūreti	: làm đầy tràn
parivaṇṇayī (parivaṇṇaeti)	: ca ngợi, tán dương
Paro paraṃ	: lẫn nhau
Pasaṃsati	: khen ngợi, tán dương
Pasattha (pasamsati)	: đã khen ngợi, đã tán dương
Passa	: thấy rõ
Passati	: thấy
Pasuta	: đã làm
Patana (patati)	: ngự xuống (đáp xuống)
Patha	: đường, con đường
Paṭhama	: đầu tiên
Paṭhavi	: trái đất
Paṭhavī	: đất
Pātheyya	: hành trang

Paṭicca	: do bởi, duyên do, tùy thuộc vào, liên quan đến
Paṭicchāda (paṭicchādeti)	: che giấu
Paṭicchādana (paṭicchādati)	: sự che đậy
Paṭidāna	: sự hồi hướng (cho lại)
Paṭiggaṇhāti	: thọ lãnh, nhận lấy
Paṭigha	: sân hận
Paṭighāta	: sự ngăn che, sự tránh né, sự ngăn ngừa
Paṭihaṅkhāmi (paṭihanti)	: (tôi sẽ) tiêu diệt
Paṭinissagga	: sự từ bỏ
Paṭipanna	: hành theo, sống theo, hạnh
Paṭirūpa	: thích hợp
Paṭisallāna	: sự ẩn cư, sự sống độc cư
Paṭisaṅkhā	: quán tưởng, giác sát, suy xét (paṭisaṅkhati)
Paṭisevati	: thực hành, theo đuổi, thọ dụng
Paṭiṭṭha	: nâng đỡ, hộ trì
Patta (pāpuṇāti)	: đạt, đạt được, đạt được, chứng đắc
Patthita (pattheti)	: đã ước ao
Patti	: bộ binh
Pāturahoti	: hiện ra rõ ràng
Patvā (pāpuṇāti)	: đã đạt được, đến được
Pavattamana (pavattati)	: đang có
Pavattetvā (pavattati)	: vận chuyển
Pavattita	: (thuyết) chuyển
Pavattite	: khi đang thuyết giảng
Pavedeti	: tuyên thuyết
Pavesa	: dẫn đến
Pecca	: sau khi chết
Peta	: người đã quá vãng, ngã quỷ, người chết, ngã quỷ
Piṇḍapāta	: vật thực
Piṭaka-ttaya = ti-piṭaka	: Tam tạng
Pitu	: cha
Piya	: yêu quý, thương mến, yêu thương, vừa lòng
Pokkhara	: hoa sen
Ponobbhavika (puna+bhavika)	: tái sinh

Posa	: người nam
Pothujjanika	: nặng phiền não, đam mê ngũ dục
Pubbe	: trước, xưa, trước đây
Puggala	: cá nhân, người
Pūja (pūjeti)	: sự cúng dường, tôn kính
Pūjanīya = pūjaneyya	: (bậc) đáng cúng dường
Pūjita (pūjeti)	: dâng cúng
Punabbhavoti	: tái sanh; trở lại trạng thái cũ
Puñña	: phúc, phước, công đức, phước báu
Puñña-sampadā	: đầy đủ phước, thành tựu phước
Puṇṇamī	: ngày rằm
Puññatā	: phước đức
Pura	: thành phố
Pūra	: đây
Purāna	: xưa, cũ
Puratthima	: Đông
Pūreti	: làm đầy, thành tựu
Purisa	: trượng phu; người có năng lực
Puthu	: riêng, đặc thù
Pūti	: hôi thối, thối rữa
Putta	: con trai
Putṭha (quá khứ của pucchati)	: hỏi, được hỏi, được ai hỏi
Phala	: quả, kết quả
Phassa	: xúc
Phāsu	: sự an lạc
Phuṭṭha	: sự xúc chạm, tiếp xúc
Bahiddha	: bên ngoài thân
Bahū	: nhiều
Bāhu	: cánh tay
Bāhusacca	: đa văn (uyên bác)
Baka	: tên một vị Phạm Thiên
Bala	: sức mạnh, uy lực
Bāla	: kẻ ác
Bali	: cúng dường
Bandhati	: gom lại, cột lại
Bīja	: hạt giống

Bodhi	: tuệ giác, cây Bồ-đề
Brahma-cārī	: bậc phạm hạnh
Brahma-cariya	: phạm hạnh
Brahmaka	: 20 tầng trời Phạm thiên
Brahmakāyikā devā	: chư Thiên ở cõi Phạm Thiên
Brahmam'etaṃ	: (brahmam + etaṃ)
Brūhi (brūti)	: hãy nói
Buddha-rūpa	: tượng Phật
Buddham (Bhudha)	: đến Phật
Byādhi	: bệnh
Byārosanā	: sân
Bhadanta	: bậc đáng kính, tôn giả
Bhadante	: kính bạch Ngài
Bhagavatā	: bởi Đức Thế Tôn
Bhagavato	: đức Thế Tôn, của đức Thế Tôn
Bhāgī	: người chia phần
Bhāgya	: vận may
Bhanāma	: (chúng tôi) tụng
Bhaṇāma (bhaṇāti)	: chúng tôi đọc
Bhaṇati	: thuật lại, đọc tụng, nói
Bhaññamāna	: đang thuyết giảng
Bhaññamāne	: khi đang thuyết giảng
Bhāsita	: lời giáo huấn, lời dạy
Bhāsita (quá khứ của bhāsati)	: nói, thuật lại, chiếu sáng
Bhava	: kiếp sống, hữu
Bhāvanā	: sự tham thiền, sự tu luyện
Bhavati	: trở thành, trở nên, có sinh tồn
Bhavati (hoti)	: là
Bhavatv'antarāyo	: bhavatu + antarāyo
Bhāvaye (bhāveti)	: phát triển, tu tập
Bhāvetabba	: cần phải thực hành
Bhavissati (bhavati)	: sẽ là, sẽ có
Bhāvita	: đã được thực hành
Bhaya	: sợ hãi, nguy hại, sự lo sợ
Bhesajja	: thuốc
Bhikkhavo	: này các tỳ-khưu

Bhikkhu	: tỳ-khuru
Bho	: này bạn (cách nói thân mật)
Bhojana	: vật thực, bữa ăn
Bhojja	: vật ăn được
Bhujaga	: rỗng rỗng
Bhujagena	: bằng thân rỗng
Bhūmi	: mặt đất, địa cầu
Bhumma	: mặt đất
Bhum mā devā	: chư thiên ở trên địa cầu/mặt đất
Bhuñjamāna	: hưởng thọ, ăn
Bhusa	: nhiều, quá lắm, tối đa
Bhussita (bhussati)	: nứt vỡ, nảy mầm
Bhūta	: chúng sanh đã sinh, sinh loại, quỷ thần, chư thiên, Phạm thiên (đôi lúc có nghĩa là A-la-hán)
Bhūta (quá khứ của bhavati)	: trở thành, sinh ra, sản xuất
Mā	: đừng
Ma (mā)	: không, đừng
Mada	: sự say mê, sự quá độ
Magga	: đạo, con đường
Mahā	: lớn
Mahābrahma	: Đại Phạm thiên
Mahanta	: lớn
Mahati	: lớn
Majja	: rượu
Majjha	: trung hạ
Majjhima	: trung bình
Majjhimā paṭipadā	: con đường trung đạo
Makasa	: muỗi
Makkha	: ương ngạch, hung hãn, thịnh nộ
Mala	: ô nhiễm
Mama	: của tôi, của ta
Mamaṃ (amha)	: cho con
Mana-sā	: ý
Manāpa	: vừa lòng, vui vẻ
Mānasā	: tâm
Maṇḍala	: vòng, phạm vi

Maṇḍana	: sự trang điểm
Maṅgala	: hạnh phúc
Maṇi	: ngọc ma-ni
Maṅku	: làm lộn, hổ thẹn
Maññati	: nghĩ, hiểu
Manta	: bùa, ngải mê, phù chú
Manuñña	: thoả thích
Mānusī	: nữ nhân
Manussa	: người
Māra	: ma
Māraka	: Tha hóa tự tại thiên
Maraṇa	: sự chết
Maraṇadhamma	: phải bị chết, chắc chết, thế nào cũng chết
Marati	: chết
Māsa	: tháng
Mātā-pitu	: cha mẹ
Mātika	: mẫu đê
Matta	: say, say mê, vui thích
Matta (mattaka)	: chỉ là
Mātu	: mẹ
Mayā	: bởi tôi
Mayhaṃ	: của tôi
Mayhaṃ (amha)	: đến cho con, của con
Me	: cho tôi, cho con, bởi tôi, của tôi, đến với ta (Như Lai)
Mettā	: tâm từ
Micchatta	: tà
Middha	: thụy miên, buồn ngủ
Miga	: con nai
Migadāya	: vườn nai
Mittā	: bạn bè
Mokkha	: giải thoát, sự giải thoát
Mudha	: miễn phí, cho không, dễ dàng
Mudu	: hiền hòa, nhu mì
Mūla	: gốc (cây)
Mun'inda	: vua ần sĩ, bậc Đại giác
Muni	: bậc ần sĩ (Phật)

Mutti	: giải thoát
Yācita (yācati)	: thỉnh mời
Yad'idam	: ấy là, tức là
Yad'idam	: nghĩa là
Yadā	: khi, khi nào, bất cứ lúc nào
Yakkha	: Dạ-xoa
Yaṃ	: đại từ (thay Dhammacakkam)
Yaṃ (ya)	: nào
Yaṃ kiñci	: bất cứ cái gì, cái gì, vật gì
Yāmā devā	: chư thiên ở cõi trời Dạ-ma
Yama-purisa	: Diêm sử
Yāni (ya)	: những... nào
Yāpana	: sự nuôi dưỡng, chất bổ
Yasa	: danh tiếng
Yasavantu	: có danh tiếng
Yasmā	: bởi vì
Yassa	: đó, khi đó
Yathā	: giống như, ví như, như
Yathā... evaṃ	: như... cũng vậy
Yathā... evaṃ	: giống như... cũng vậy
Yathābhūta	: đúng như bản chất thực (của hiện tượng sự vật)
Yātrā	: hành trình
Yāv'adeva	: chỉ để
Yāv'adeva...attham	: chỉ vì lợi ích, chỉ có ý nghĩa
Yav'aññā	: cho đến, thậm chí,, khác nữa
Yāva	: cho đến
Yāva (t)	: cho đến khi
Yāvakīva	: cho đến khi nào
Yāyaṃ taṇhā	: tham ái nào
Ye (ya)	: những vị nào
Ye keci	: kẻ nào
Ye'pi	: cũng như những
Yena... tena	: nơi mà
Yo (ya)	: người mà
Yojana	: do tuần
Yoniso	: như lý, chơn chánh

Yuddha	: chiến đấu
Yuga	: đôi
Rāga	: tham muốn
Rakkhaṃ bandhati	: thủ hộ
Rakkhati	: giữ gìn
Rasa	: sự chói sáng (nghĩa trong bài), vị, thủy ngân
Rassakā	: thấp
Ratana	: châu báu
Ratha	: chiếc xe (ngựa,...)
Ratṭha	: quốc độ
Rattimdivā	: ngày đêm
Roga	: bệnh tật
Ruṇṇa	: sự than khóc
Rūpa	: sắc (giới), tổ hợp Xác thân (sắc uẩn)
Rūpe	: trong tổ hợp Xác thân
Labbhetha (labbhati)	: được, có quyền
Lābha	: lợi đắc
Labhati	: nhận
Laddha (labhati)	: đã được, đạt được
Lakkhaṇa	: dấu hiệu; đặc tánh
Loka	: thế gian, thế giới, đời
Loka-dhamma	: pháp thế gian
Loka-vidū	: Thế Gian Giải (hiểu rõ thế gian)
Lokadhātu	: thế giới
Lokanātha	: đáng Cứu Thế (Đức Phật)
Vācā	: khẩu, lời nói
Vacana	: lời nói
Vācana	: học thuộc lòng, tụng
Vāda	: luận thuyết
Vadati	: nói
Vaḍḍhaka	: tăng thịnh
Vaḍḍhana (vaḍḍhati)	: sự tăng tiến
Vaḍḍhati	: Tăng trưởng
Vaggi	: nhóm
Vajja	: lời nói
Vana	: rừng, rừng lớn

Vandati	: lễ, lạy
Vande'ham (vande + aham)	: con đánh lễ
Vaṇṇa	: màu sắc, dung sắc, sắc đẹp
Var'ado	: bậc cho vô thượng
Var'āharo	: bậc đem đến vô thượng
Var'aññū	: bậc liễu thông vô thượng
Var'uttama (vara + uttama)	: cao thượng
Vara	: cao quý, cao thượng, quả thật
Vārivāha	: “đồ chuyên chở nước” như mây, sông, suối
Varo	: bậc vô thượng
Vāsa (vasati)	: sự ở
Vasati	: ở, trú
Vāsinī (vāsī)	: cư ngụ tại
Vatā	: gió
Vāta	: gió
Vatthu	: đất vườn
Vaya	: hoại diệt
Vāyama	: tinh cần
Vedanā	: thọ, cảm thọ, tổ hợp Cảm giác (thọ uẩn)
Vedanāya	: trong tổ hợp Cảm giác
Veditabbo (vedeti)	: nhận thức, hiểu rõ
Vevaṇṇiya	: làm phai màu
Veyyābādhika	: gây tổn hại, bức bách, tàn hại
Veyyākaraṇa	: bài pháp thoại, sự giảng dạy
Vibhāvayati (vibhāveti)	: hiểu rõ, thấu triệt
Vibhūsana	: sự làm đẹp
Vibuddha	: không giác ngộ, tà kiến
Vicikiccha	: hoài nghi
Vidham (vidha)	: gồm có... lần (hạng, thứ, bậc, loại)
Vidhinā (vidhī)	: bằng cách, nhờ
Vigata	: không có, từ ly, đi khỏi, ngừng
Vigata-middha	: tỉnh táo, không ngủ
Vigeyha (vigāhati)	: thể nhập
Vihāra	: sự sống
Viharati	: ở
Vihāya (vijahati)	: tảng lờ, từ bỏ, chối bỏ

Vihimsā	: sự thương tổn
Vijaya (vijayati)	: sự chiến thắng
Vijeyya	: chiến thắng
Vijjā	: minh, tuệ minh
Vijjati	: có mặt, hiện hữu
Vijjati = atthi	: có
Vimāna	: cung trời
Vimuccati	: giải thoát, không còn phiền nào
Vimuccimṣu	: đã giải thoát
Vimutta	: giải thoát (A-la-hán quả)
Vimutti	: giải thoát (A-la-hán quả)
Vinā	: không có
Vinābhāva	: không có điều kiện
Vinābhāvoti	: chia lìa, tách rời ra
Vinassati	: được tiêu diệt, bị tiêu diệt
Vinaya	: luật, sự huấn luyện
Vineyya	: viễn ly, xả bỏ
Viññāṇa	: tâm thức
Viññāṇa	: thức, tổ hợp Sao chép - lưu trữ - chuyển giao (thức uẩn)
Viññāṇe	: trong tổ hợp Sao chép – lưu trữ - chuyển giao (thức uẩn)
Viññū	: người biết, người trí
Vinodana (vinodeti)	: sự khử trừ
Vipariṇāma	: biến đổi
Vippamutta	: thoát khỏi
Vippayoga	: xa lìa, mất đi
Virāga	: ly dục, tham ái, diệt tận tham ái, không còn tham ái
Viraja	: không còn nhớ bản, thoát phiền não
Viraja (vi + raja)	: không nhiễm trước
Virajjati	: thoát ly, không còn tham muốn
Virati	: kiêng cử, tiết chế
Viratti (vivajjati)	: không tham đắm
Viriya	: tinh tấn
Viruḷha (viruḷhati)	: tiên hóa
Vīsama (vīsati)	: 20

Visama	: gồ ghề
Vīsati-sata-sahassa	: 2.000.000
Visuddha	: thanh tịnh, trong sạch
Visuddhi	: thanh tịnh
Vītamāla	: không còn nhớ bản, ô uế
Vitipatantīti [viti+patati]	: đặt niềm vui thích xuống (?)
Vitta	: tài sản
Vivajjati	: xa lánh, tránh
Vividha	: nhiều lần, nhiều loại
Vuddha	: (người) già cả, trưởng lão
Vuddhi	: Tăng trưởng
Vuḍḍhi	: sự tiến triển, tấn hóa
Vūpasama	: tịch diệt, tiêu mất, lắng dịu
Vūpasamati	: lắng dịu, yên lặng
Vusita	: đã hoàn thành
Vutta (vadati)	: gọi là, được nói là
Vutti	: đời sống, sự sống
S-āyudha (āvudha)	: với khí giới
Sā	: này
Sabba	: tất cả
Sabba rattiṃ	: suốt đêm
Sabba-ṭṭhānesu	: ở khắp nơi
Sabbadā	: tất cả, toàn thể, luôn luôn
Sabbaso	: toàn bộ, tất cả
Sabbattha	: khắp nơi
Sabrahmacārī	: người tu hành theo Phạm hạnh
Sacca	: chân thật
Saccaka	: tên một du sĩ ngoại đạo
Sacchikata	: đã được chứng ngộ
Sacchikātabba	: cần phải chứng ngộ
Sacchikiriya (sacchikaroti)	: chứng ngộ
Sadā	: luôn luôn
Sadda	: tiếng, âm thanh
Saddamanussaveti	: tán dương, ca tụng
Saddhā	: đức tin, sùng mộ
Saddhamma	: Diệu Pháp

Sādhaka	: hiệu lực, hoàn thành
Sādhu	: lành thay
Sāgara	: biển, đại dương
Sagga	: cõi trời
Saha	: cùng với
Sahagata (saha+gata)	: hợp với, đi với
Sahampati	: tên của vị Đại Phạm thiên
Sahassa	: 1.000
Sahassaka	: gồm 1000
Sahāvassa (saha+assa)	: của vị ấy, đối với vị ấy
Saka	: thân quyến
Sākaccha	: cuộc đàm luận
Sakalaṃ	: toàn thể
Sakha	: thân hữu
Sakka	: có khả năng, có thể, có khả năng
Sakkacca (sakkaroti)	: kính cẩn, cẩn thận, kỹ lưỡng
Sakkārehi (sakkāra)	: với sự cung kính
Sakkatvā (sakkaroti)	: tôn kính
Sakkāya-ditṭhi	: thân kiến
Sakuṇa	: cầm thú
Sakya	: dòng họ Thích Ca
Sāl'āyatana	: lục nhập
Sallahuka	: nhẹ nhàng
Sama	: bằng
Samācara	: cử chỉ, hành động, hạnh kiểm
Samādhi	: định
Samāgacchati	: tụ họp, vân tập
Samāgama	: hội họp, cu hội
Samāgantvā	: sau khi gặp nhau
Samagga	: đoàn kết, hòa hợp
Samāhita (samādahati)	: đã ổn định, đã tịch tịnh, đã an ổn
Samaṇa	: Sa môn
Sāmañña	: sự tổng hợp, tính tổng quát, đại cương
Samanupassati	: thấy, trông rõ; nhìn nhận, xem xét
Samaya	: lúc, thời, lần thuở
Sambhata	: tích lũy

Sambhavati	: hiện hữu
Sambhavesī	: chúng sanh đang đi đầu thai
Sambhūta (sambhavati)	: phát sinh, sinh khởi
Sambodha	: giác ngộ
Sambodhi	: toàn giác, sự giác ngộ hoàn toàn
Sambuddho	: đấng Toàn Giác, Biến Tri, Đấng Giác
Sameti	: làm cho chúng giống nhau
Sāmīci	: hòa kính, đứng đắn
Samiddhi	: thành
Samijjhati	: đạt thành, có kết quả, hiệu nghiệm, thành tựu
Samkhittena	: tóm lại
Sammā	: chánh, chơn chánh
Sammā-ājīva	: chánh mạng
Sammāditṭhi	: chánh kiến
Sammākammanta	: chánh nghiệp
Sammappaññāya	: bằng tuệ tri
Sammāsamādhī	: chánh định
Sammāsambodhi	: Chánh Đẳng Chánh Giác
Sammāsaṅkappa	: chánh tư duy
Sammāsati	: chánh niệm
Sammāvācā	: chánh ngữ
Sammāvāyāma	: chánh tinh tấn
Sampakampati	: rúng động
Sampanno	: đầy đủ, hoàn toàn, thành tựu
sampapajjati	: hoàn tất, chu toàn, trọn vẹn
Sampāpunati	: đạt được
Samparāyika	: thuộc kiếp sau
Sampassati	: thấy, nhìn, suy nghĩ, cân nhắc
Sampatti	: toàn, đấng chí, đạt đến, sự an vui, sự thành tựu, giác ngộ, thành mãn, viên thành
Sampatti = sampadā = siddhi	: sự thành tựu
Sampavedhati	: rung rinh
Sampayoga	: gần gũi, tiếp xúc
Sampayutta	: tương ưng, cùng với
Samphassa	: sự xúc chạm
Samṣedaja	: thấp sinh
Samudaya	: sinh khởi

Samudayadhamma	: sinh khởi theo định luật tự nhiên
Samuppāda (sam+uppāda)	: cùng phát sinh
Samvattati	: dẫn đến
Samvatteyya (samvattati)	: là có, hiện hữu, dẫn đến
Samvejanīya	: làm rung động, gây xúc cảm
Samyutta	: tương ứng, cùng với, hợp với
Sandhi	: nối lại, hợp lại
Sandiṭṭhika	: thiết thực hiện tại, thực tại hiện tiền
Saṅgha	: giúp đỡ, tương trợ, tế độ
Saṅghaṃ (Saṅgha)	: đến Tăng
Saṅkampati	: rung chuyển
Saṅkappa	: tư duy, ý định, mục đích, ý nguyện
Saṅkhāra	: hành, hữu vi
Saṅkhārā	: tổ hợp Tình cảm/phản ứng tâm lý (hành uẩn)
Saṅkhāresu	: trong tổ hợp Tình cảm
Saṅkhaya	: sự tiêu tan
Saññā	: tổ hợp Hiểu biết/Tri giác (tướng uẩn), tướng
Saññama (samyama)	: chế ngự, tự chế
Saññāya	: trong tổ hợp Hiểu biết
Saññī	: hữu tướng
Sannisinna	: đang ngồi
Sant'indriya (santa + indriya)	: căn thanh tịnh
Santa	: trầm tĩnh, bình thản, an tịnh
Santa-pada	: trạng thái an tịnh
Santi	: tịch tịnh, an tịnh
Santi-vihāra	: tịnh xá
Santika	: gần
Santike	: gần
Santussaka	: tri túc
Santuṭṭhi	: sự tri túc
Sapañña	: có trí, khôn ngoan
Sappāna	: có sinh mạng, hữu tình
Sappurisa	: bậc chân nhân
Sārāmika (sāmika)	: gia chủ
Saraṇa	: sự qui y, nơi nương tựa
Sarate (sarati)	: ghi nhớ, niệm

Sārathi	: người đánh xe
Sarati (sar+a)	: ghi nhớ, đem theo
Sārīrika	: liên hệ đến thân
Sārīrika-dhātu	: Xá-lợi
Sāsana	: giáo pháp
Sasena	: đoàn binh
Sassamaṇa brahmaniyā	: cùng với sa-môn, bà-la-môn
Sata	: 100, có ý thức, có trách nhiệm
Sataṃ	: chú tâm, lưu tâm
Satavassa	: 100 tuổi
Sati	: niệm
Satta	: chúng sanh
Satthā	: thầy
Sattu	: kẻ thù
Sāvaka	: Thanh văn
Savana	: sự nghe
Savaṇa	: nghe, lỗ tai
Sāvatti	: thành phố Xá-vệ
Sayāna	: nằm
Seka	: sự rải, rưới.
Sekkhā	: hữu học: 4 đạo, 3 quả
Senāsana	: chỗ ở, chỗ cư ngụ, trú xứ
Seti (si+a)	: ngủ
Seṭṭha	: tối thượng, ưu việt
Sevanā (sevati)	: sự theo, sự thân cận, sự hợp tác, sự phục vụ
Sevitabba (sevati)	: gần gũi, thân cận; thực hành
Seyyathidaṃ	: như thế nào, như sau
Si (asi/atthi)	: là
Siddhi	: thành công
Sikhara	: đỉnh
Sīla	: giới, trì giới
Sīlabbata	: giới cấm thủ
Sīlaṃ rakkhati	: giữ giới
Sīlavantu	: có giới hạnh
Sīlī	: (người) có giới hạnh
Siṅghāṭaka	: ngã tư đường

Sippa	: tiêu công nghệ
Sira (uttam'aṅga)	: cái đầu
Sirasā	: với cái đầu
Siri, riri	: sự may mắn, cát tường
Siriṃsapa	: bò sát, rắn rít
Sīsa	: đầu, đỉnh
Sita	: dính, gắn chặt vào, y cứ đá
Sīta	: lạnh
Siyā (atthi)	: có thể được
So (ta)	: đó
Soka	: ưu phiền, sầu, sự sầu muộn
Somma	: nhã nhận, hiền hòa.
Soṭṭhāna	: phúc lành, phúc lợi
Soṭṭhi	: sự an ổn, cát tường, sự ban phước, phúc lạc
Soṭṭhiṃ karoti	: làm cho an lạc
Sovacassatā	: thiện ngôn, lời nhu hòa
Su	: thiện, tốt, diệu
Su-bhāsita (bhāsati)	: khéo nói, suốt thông
Su-dāruṇ'anta	: cực kỳ hung dữ
Su-daṭṭha (dasati)	: bị (khéo) cắn
Su-h-ujū	: chánh trực
Su-h-uṭṭhita	: khởi sự tốt
Su-khaṇa	: khoảnh khắc tốt
Su-maṅgala	: vận may
Su-muhutta	: phút tốt
Su-nakkhatta	: sao tốt
Su-pabhāta	: bình minh tươi sáng
Su-sikkhita (sikkhati)	: khéo học tập, thông suốt
Su-vidita	: khéo biết
Su-yiṭṭha	: tặng, biếu, dâng hiến
Subhara	: dễ nuôi (thanh đạm)
Suci	: trong sạch, sạch sẽ
Sudanta	: thuần phục, khéo điều phục.
Sudesita (su + deseti)	: khéo giảng thuyết
Sugata	: Thiện Thệ (khéo đi không trở lại), thiện thú
Sugati	: Thiên đàng, thiện thú

Sukha	: an lạc, an vui, hạnh phúc
Sukhi	: sự an lạc
Sukhī	: người an lạc
Sukhita	: sự an lạc
Sukhitatta	: trạng thái an lạc
Sukhuma	: vi tế, tế nhị
Suṇāti	: nghe
Suñña	: tánh không (vô ngã)
Suññāgāra	: chỗ bỏ hoang; không tịch xứ
Supatiṭṭhita (supatiṭhā)	: an trú, đứng vững
Suppayutta	: thiện hạnh, khéo sử dụng, khéo thích nghi
Suta	: sự nghe
Sutavā	: đa văn
Suvaca	: nhu thuận, dễ dạy, vâng lời
Suvatthi (su+atthi)	: hoan hô, chào mừng, hạnh phúc
Suvisuddha	: hoàn toàn trong sáng, thanh tịnh
Svākkhāta (su+akkhāta)	: đã khéo tuyên thuyết
Hantvā (hanati, hati)	: sau khi đã đoạn diệt
Harati	: đem đi
Hattha	: tay
hatthī	: con voi
He	: này, này các hiền giả, đây, thưa quý vị
He'taṃ	: hi+etaṃ
Heṭṭhima	: dưới
Hetukā	: do nhân
Hidaṃ = hi+idaṃ	: thật sự
Hīna	: thấp hèn, kém
Hīnā	: thấp thỏi
Hiri-kopina	: áo quần lót, vật đáng hổ thẹn, sự trần truồng
Hita	: lợi ích, sự lợi ích
Hitvāna (jahati)	: sau khi đã loại bỏ
Hohi	: hãy là
Hotu	: là, hãy là, xin cho, nguyện
Huraṃ	: đời khác, cõi khác, đời sau

MỤC LỤC

1. LỜI NÓI ĐẦU	1
2. MẪU TỰ VÀ PHÁT ÂM	4
3. KINH KỆ LỄ BÁI TAM BẢO ĐẠI CHÚNG	17
4. THỈNH CHƯ THIÊN	19
5. DÂNG HƯƠNG ĐĂNG	21
6. XÙNG TÁN PHẬT	22
7. LỄ PHẬT BẢO	22
8. LỄ TAM THẾ PHẬT	23
9. ÂN ĐỨC PHẬT	24
10. QUI NGƯỠNG PHẬT	25
11. SÁM HỐI PHẬT	26
12. TÁN PHÁP	26
13. LỄ TAM THẾ PHÁP	27
14. ÂN ĐỨC PHÁP	28
15. QUI NGƯỠNG PHÁP	28
16. SÁM HỐI PHÁP	29
17. TÁN DƯƠNG TĂNG	29
18. LỄ TAM THẾ TĂNG	30
19. ÂN ĐỨC TĂNG	30
20. QUI NGƯỠNG TĂNG	32
21. SÁM HỐI TĂNG	32
22. LỄ PHẬT TÍCH	33
23. LỄ CHÁNH GIÁC TÔNG	33
24. LỄ TAM BẢO TÓM TẮT	35
25. DÂNG CÚNG HOA	35
26. TỪ BI NGUYỆN	37
27. HỒI HƯỚNG CHƯ THIÊN	39
28. HỒI HƯỚNG CHÚNG SINH	40
29. KINH KỆ KỶ AN	41
30. TỪ BI KINH	45
31. PHẬT LỰC THẮNG HẠNH KỆ	52
32. HẠNH PHÚC KINH	58
33. LINH BẢO KINH	67
34. TAM THẬP ĐỘ	82

35. KỆ HỘ TRÌ TỐI THẮNG	85
36. KỆ HỘ TRÌ VÔ ÚY	88
37. KỆ HỘ TRÌ ĀṬĀNĀṬIYA 1	91
38. KỆ HỘ TRÌ ĀṬĀNĀṬIYA 2	93
39. KỆ HỘ TRÌ ĀṬĀNĀṬIYA 3	95
40. KỆ PHÚC CHÚC, HỒI HƯỚNG	97
41. KHAI KỆ PHÚC CHÚC	99
42. KỆ PHÚC CHÚC PHỔ QUÁT 1	100
43. CHÚC NGUYỆN THẾ GIỚI HẠNH PHÚC	102
44. KỆ PHÚC CHÚC CÁT TƯỜNG	104
45. KỆ HỒI HƯỚNG CHƯ THIÊN SAU KHI NGHE PHÁP	105
46. KỆ HỒI HƯỚNG VONG LINH	109
47. CÂU CHÚ NGUYỆN CỦA NGÀI VÔ NÃO	115
48. KINH KỆ KỶ SIÊU	111
49. KỆ SÁCH TẤN	119
50. KINH DUYÊN SINH	128
51. VẠN PHÁP TỔNG TRÌ	131
52. KINH KỆ QUÁN TƯỜNG	130
53. QUÁN TƯỜNG TỨ VẬT DỤNG	139
54. KINH THẬP QUÁN SA-MÔN HẠNH	147
55. NĂM ĐIỀU THƯỜNG QUÁN NIỆM	150
56. CÁC BÀI KINH TRỌNG YẾU	144
57. KINH CHUYÊN PHÁP LUÂN	155
58. KINH VÔ NGÃ TÁNH	172
59. CÁC NGHI THỨC THỌ TRÌ	176
60. THỌ TRÌ TAM QUY VÀ NGHĨ GIỚI	177
61. THỌ TRÌ TAM QUY VÀ BÁT GIỚI	179
62. BẢNG TRA TỪ PĀLI - VIỆT	183

SÁCH HỌC KINH TỤNG PĀLI

Tỳ-khuru PHÁP TÔNG
Dhammavamsa Bhikkhu

NHÀ XUẤT BẢN ĐÀ NẴNG

Số 3 Đường 30 Tháng 4, Q. Hải Châu, TP. Đà Nẵng
ĐT: 0236. 3797814 – 3797823 * Fax: 0236. 3797875
www.nxbdanang.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc NGUYỄN THÀNH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập NGUYỄN KIM HUY

Biên tập:

NGUYỄN THỊ THANH THỦY

Biên tập chùa Huyền Không:

NHÓM BIÊN TẬP – CHÙA HUYỀN KHÔNG

Trình bày: **PT. TÂM CHIẾU**

Vẽ bìa: **PT. TÂM CHIẾU**

Đơn vị liên kết: **Chùa Huyền Không**

Phường Hương Hồ, Thành phố Huế

In 3.000 cuốn khổ 13x20.5cm tại Công ty CP In & Dịch vụ Đà Nẵng, 420 Lê Duẩn – thành phố Đà Nẵng. Số ĐKXB:

In xong và nộp lưu chuyển năm 2021